

VÝROČNÁ SPRÁVA

za školský rok 2021 / 2022

31. decembra 2022

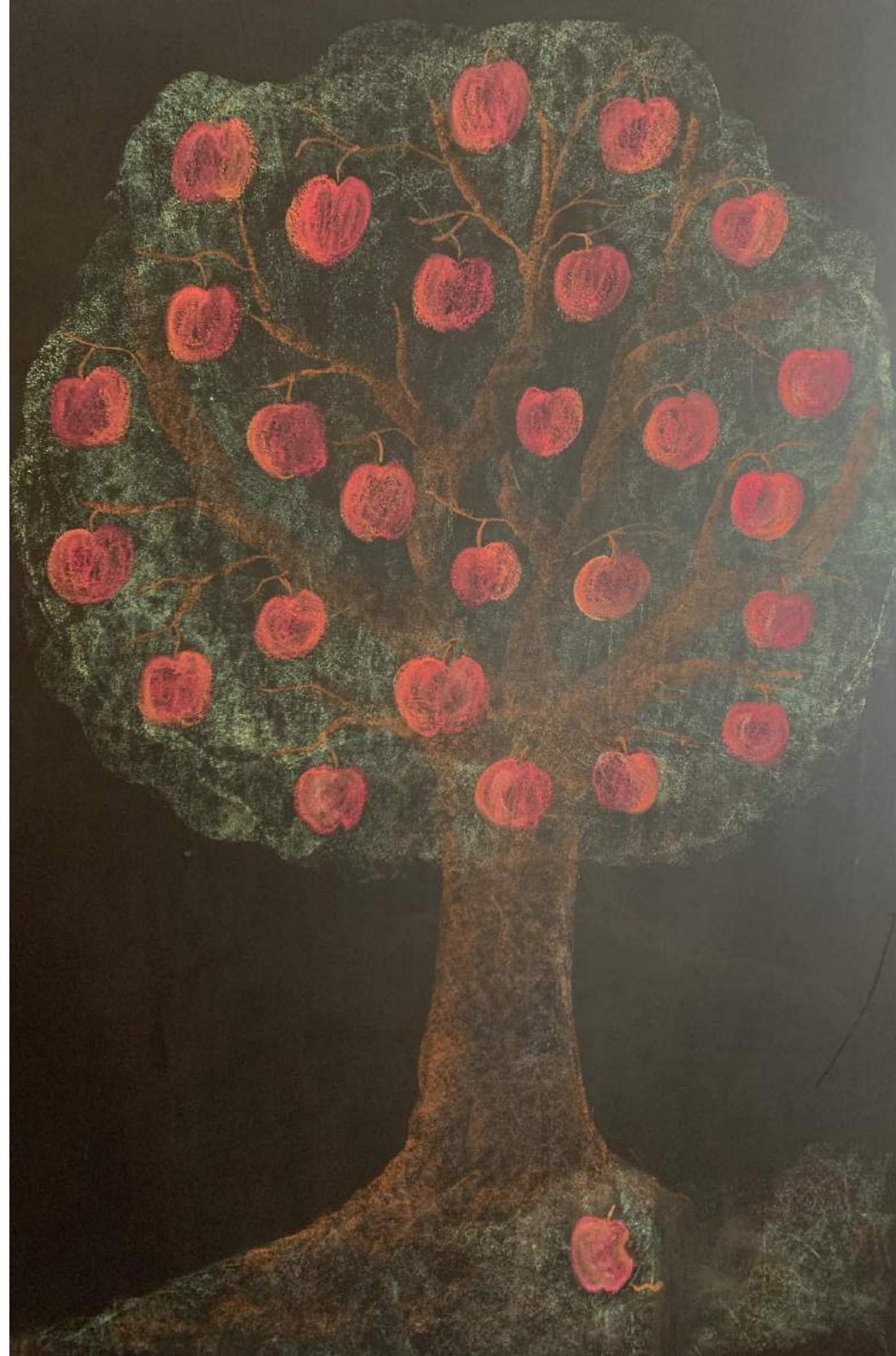

Súkromná základná
škola waldorfská

ÚDAJE O ŠKOLE

Názov: Súkromná základná škola waldorfská
Adresa: Vihorlatská 10, 831 04 Bratislava
Dátum zaradenia do siete škôl: 1.9.2001
Telefón: 0905 824 251, 02 / 20 28 30 20
E-mail: ba@iwaldorf.sk
Web: www.waldorfskaskola.sk
Zriaďovateľ: Výchova k slobode, o. z.,
Vihorlatská 10, 831 04 Bratislava
Riaditeľ: PaedDr. Slávka Šebová
Rada školy:

Ľ:	Meno a Priezvisko	Funkcia	Zvolený / delegovaný / za
1.	Jakub Hrbáň	predseda	zriaďovateľa
2.	Ján Cipár	podpredseda	pedagogických zamestnancov
3.	Marián Czére	člen	zriaďovateľa
4.	Artur Takács	člen	zriaďovateľa
5.	Erich Šašinka	člen	zriaďovateľa
6.	Peter Hanečák	člen	rodičov
7.	Miroslava Sedlárová	člen	rodičov
8.	Zuzana Vasičáková-Očenášová	člen	rodičov
9.	Tomáš Kollárik	člen	rodičov
10.	Soňa Sládková	člen	pedagogických zamestnancov
11.	Tatiana Jozefíková	člen	nepedagogických zamestnancov

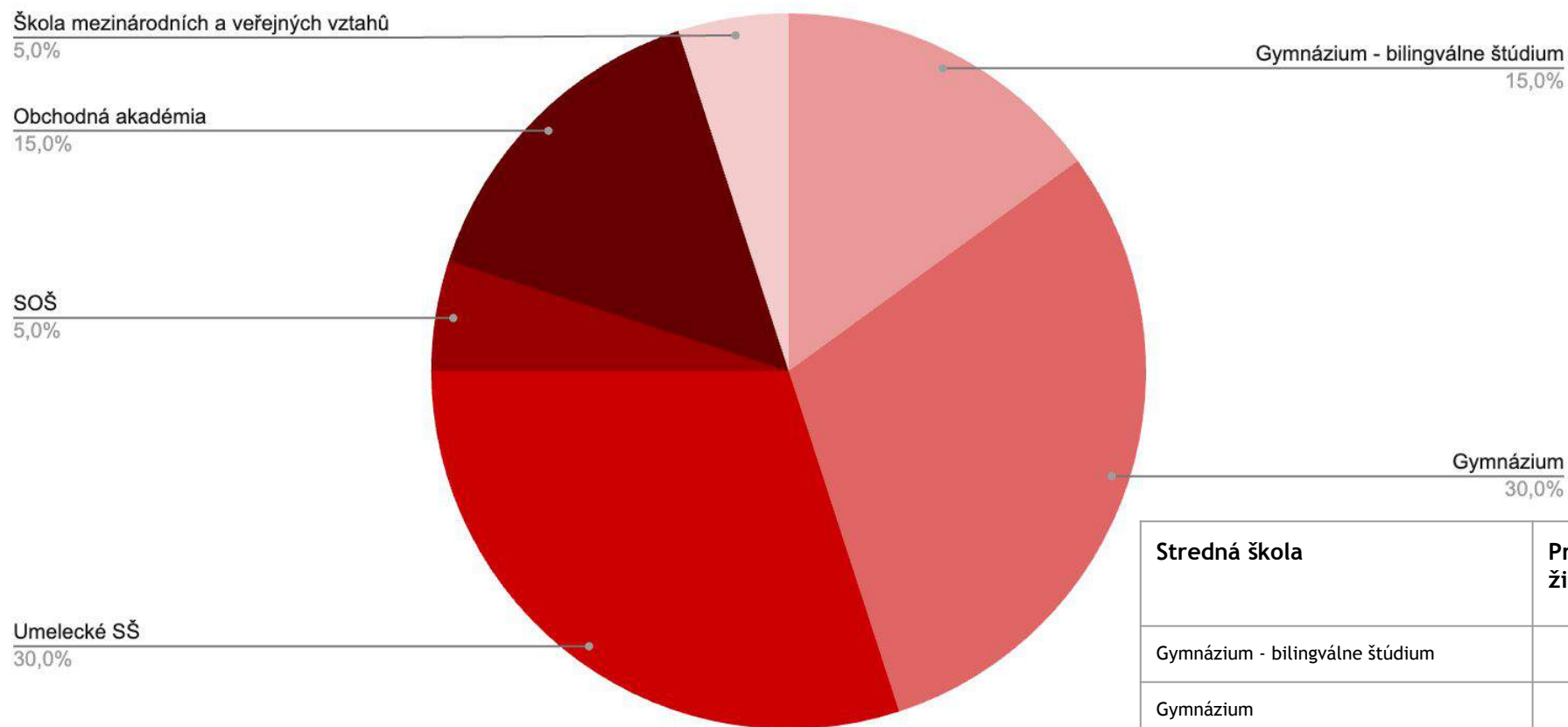
ÚDAJE O POČTE ŽIAKOV ŠKOLY

Údaje o počte žiakov školy vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v šk. roku 2021 / 2022

Ročník	Počet tried	Počet žiakov k 15.9.2021	Počet žiakov k 30.6.2022
1.	1	21	23
2.	1	21	23
3.	1	20	21
4.	1	24	26
5.	1	22	22
6.	1	26	29
7.	1	22	24
8.	1	26	29
9.	1	17	18
Špeciálna trieda	1	4	4

UMIESTNENIE ABSOLVENTOV

Umiestnenie absolventov ôsmeho a deviatego ročníka na stredných školách

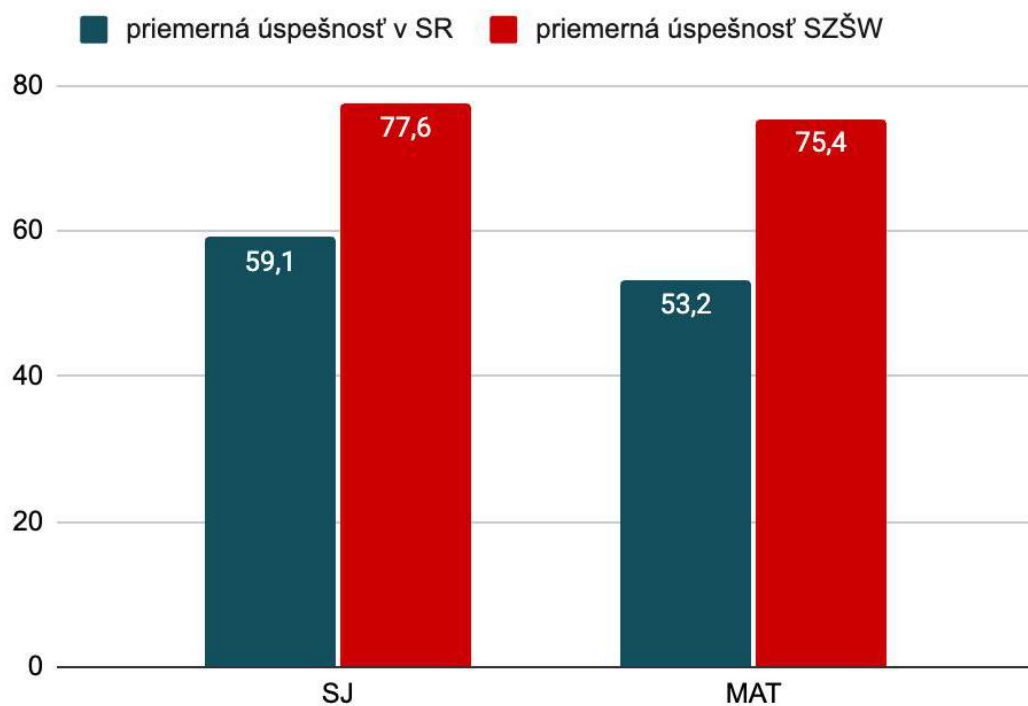

Stredná škola	Prijatí žiaci
Gymnázium - bilingválne štúdium	3
Gymnázium	6
Umelecké SŠ	6
SOŠ	1
Obchodná akadémia	3
Škola mezinárodných a verejných vzťahů	1

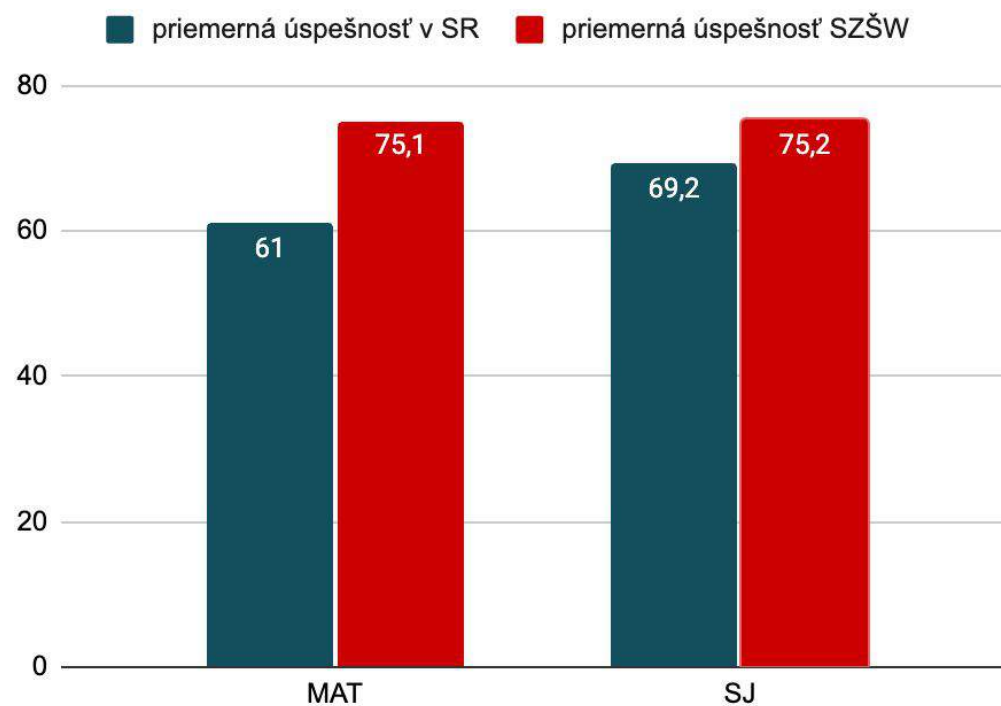
CELOSLOVENSKÉ TESTOVANIE T5 A T9

Výsledky celoslovenského Testovania T5 a T9 v roku 2022

T9 2022 výsledky

T5 2022 výsledky

INTEGRÁCIA

V integrácii sme tento školský rok mali 22 žiakov, z toho 13 dievčat a 9 chlapcov. Žiaci boli z 3. až 9. ročníka. V špeciálnej triede boli 4 deti a individuálny výchovno-vzdelávací plán v osobitnom plnení zo zdravotných dôvodov mal 1 žiak.

Prácu s integrovanými žiakmi mal na starosti **Školský podporný tím**, ktorý bol v zložení:

- školská špeciálna pedagogička - Zuzana Kundlákova,
- školský psychológ - Ján Cipár, ktorý sa po dvojročnom pôsobení na škole ako asistent školského psychológa, stal našim školským psychológom,
- asistentky učiteľa - Linda Chudá prevažne pre žiaka s osobitným plnením individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu, 8. a 9. ročník, Zuzana Hrašková pre špeciálnu triedu a 4. ročník, Vladimíra Sýkorová prevažne pre 3. a 5. ročník a Ľubica Marcinčinová pre žiaka s osobitným plnením individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu a asistenčne vypomáhala v triedach a na hodinách, kde to bolo prospešné.

Školský podporný tím mal počas školského roka stretnutia a konzultácie či už v skupine alebo individuálne, počas ktorých rozoberal konkrétne situácie, problémy, ale venoval sa aj témam na obohatenie poslania školského podporného tímu. Zároveň sme otvorene spolupracovali aj s triednymi učiteľmi, odbornými učiteľmi a klubistami a počas celého školského roka sme intenzívne pracovali so žiakmi v integrácii, so žiakmi, u ktorých sa vytvorilo podozrenie na neskoršiu integráciu, aj s ich rodičmi.

Školská špeciálna pedagogička na začiatku školského roka vytvárala individuálne výchovno-vzdelávacie plány pre žiakov v integrácii, vytvárala a nastavovala vhodný rozvrh individuálnej práce so žiakmi v integrácii, aj rozvrhy pre jednotlivých asistentov učiteľa, poskytovala konzultácie, hospitovala v triedach a realizovala grafomotorický tréning v prvom ročníku.

Počas celého školského roka pracovala individuálne s integrovanými žiakmi, zúčastňovala sa konzultácií s triednymi a odbornými učiteľmi, asistentmi učiteľa, aj s rodičmi, realizovala screeny v 1. až 4. ročníku v oblasti čitateľských zručností, porúch učenia a matematiky, ktoré viedli k identifikácii žiakov ohrozených možnými poruchami učenia a pravidelne vykonávala individuálne terapeutické stretnutia a intervenciu so žiakom s osobitným plnením individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu.

Na konci školského roka vytvárala vyhodnotenia individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov, poskytovala pomoc pri hodnotení žiakov v integrácii a vykonávala konzultácie.

Ako každoročne, realizovala v spolupráci s budúcim triednym učiteľom 1. ročníka a školským psychológom výber a zápis žiakov do 1. ročníka.

So žiakmi v integrácii a s podozrením na oslabené kognitívne funkcie pracovala na Feuersteinovej metóde kognitívneho obohacovania.

Školský psychológ počas celého školského roka poskytoval konzultácie všetkým učiteľom, asistentom učiteľa, žiakom aj rodičom, pomáhal im v komplikovaných komunikačných, vzdelávacích a medziľudských situáciách, organizoval každoročné testovanie Volby povolania pre 8. ročník, pomáhal pri identifikácii ťažkostí a problémov v triedach, či pri zisťovaní klímy triedy a vykonával individuálnu stimuláciu, prevažne so žiakmi s ťažkosťami v sociálnych zručnostiach a poskytoval pomoc pri krízových komunikáciách so žiakmi a rodičmi.

Asistentky učiteľa počas celého školského roka poskytovali podporu a pomoc integrovaným žiakom na vyučovaní, počas individuálnych stretnutí pod vedením školskej špeciálnej pedagogičky, pri príprave pomôcok a zošitov na vyučovanie, pomáhali im pri orientácii v preberanej látke počas vyučovacej hodiny, sledovali prácu žiakov a pomáhali so zápisom domácich úloh, dodiktovali či kopírovali im poznámky, upravovali im zadania, poskytovali podporu sústredenia sa na prácu.

Zuzana Kundlákova,

Špeciálna pedagogička

ÚDAJE O ZAMESTNANCOCH A PRÁCI PERSONÁLNEHO TÍMU

Triedni učitelia po ročníkoch:

1. Dáša Czéreová
  2. Renáta Kubečková
  3. Alexandra Paršová
  4. Zuzana Bugárová
  5. Soňa Hajtmanová
  6. Zuzana Bajusová
  7. Slávka Šebová
  8. Ivana Bartovičová
  9. Denisa Mátrayová
- NT Soňa Sládková

Odborní učitelia:

Ručné práce: Zuzana Kyselicová, Tatiana Maťová

Práce s drevom: Martin Malgot

Výtvarná výchova: Barbora Krajíčková, Zuzana Kyselicová, Tatiana Maťová

Hudobná výchova: Magdaléna Izakovičová

Nemecký jazyk: Zuzana Kyselicová, Zuzana Lambert, Slávka Šebová

Anglický jazyk: Žaneta Hanečáková, Lenka Gataif Dembická, Martin Malgot, Ľubica Marcinčinová,

Ruský jazyk: Renáta Kubečková, Lenka Dembická

Telesná výchova: Veronika Danišová

Matematika: Denisa Mátrayová

Slovenský jazyk: Ivana Bartovičová

Biológia: Denisa Mátrayová

Dejepis: Ivana Bartovičová

Fyzika: Radka Kalčíková

Chémia: Radka Kalčíková

Eurytmia: Lenka Gataif Dembická, Zuzana Krivošová

Korepetícia: Veronika Danišová, Magdaléna Izakovičová, Katarína Rybárová

Klubisti: Jaska Fugger, Veronika Turčanová, Martina Abrhanová, Jana Karasová, Katarína Rybárová

Špeciálna pedagogička: Zuzana Kundlákova

Školský psychológ: Ján Cipár

Pedagogickí asistenti: Zuzana Hrašková, Linda Chudá, Ľubica Marcinčinová, Vladimíra Sýkorová

Denný chod: Marián Brezovský do 12/21, Simona Hlavenková do 4/22, Jiří Pukl, Tatiana Jozefíková, Denisa Struňáková, Erika Hickievičová, Juraj Hickievič do 12/21 a od 4/22, Juraj Zemin do 4/22, Jaroslava Sedláčková, Jana Dubcová

Procesy:

Riaditeľstvo - Slávka Šebová

PR - Ján Cipár

Strategická skupina: Slávka Šebová, Zuzana Bajusová

Personálny tím (PT): Zuzana Bajusová, Ivana Bartovičová, Alexandra Paršová, Soňa Sládková, v zácviiku Zuzana Kundlákova

ÚDAJE O ZAMESTNANCOCH A PRÁCI PERSONÁLNEHO TÍMU

PT mal pravidelné stretnutia v utorky od 14.15, vtedy sme riešili naplánované úlohy a mali stretnutia s pg. i negg. pracovníkmi, priemerný čas stretnutí bol cca 2,5h. Ďalšie stretnutia sa uskutočňovali podľa aktuálnej situácie a z nej vyplývajúcej potreby. Od začiatku šk.roka sme hľadali triedneho učiteľa do budúceho prvého ročníka, čo v marci vyústilo do rozhodnutia Zuzky Kundlákovéj, že vezme prvý ročník. V novembri a decembri sa časť PT venovala hľadaniu nového koordinátora v spolupráci so zástupcami RŠ, čo sa nám tesne pred Vianocami podarilo, rovnako sa nám podarilo obsadiť miesto školníka po do dôchodku odchádzajúcom Jurajovi Hickievičovi. V prvých mesiacoch roka 2022 sa zástupkyne PT spolu so Slávkou Šebovou intenzívne stretávali s novou koordinátorkou Simonou Hlavenkovou, aby sa čo najrýchlejšie zorientovala v špecifikách našej školy. Začiatkom apríla sme riešili odchod koordinátorky v skúšobnej dobe a komunikovali s Jirkom Puklom o novej spolupráci. Nečakaný odchod nového školníka sme riešili dočasnou dohodou s bývalým pánom školníkom Jurajom Hickievičom. Po vypuknutí vojny na Ukrajine a príchode dvoch učiteliek wš z Ukrajiny sme sa zaoberali možnosťou ich zamestnania v našej škole. Počas roka sme neustále hľadali vhodné riešenia na zastupovanie najmä vzhľadom na zdravotný stav niekoľkých kolegyň, ktoré boli na dlhodobých PN-kách. Tiež množstvo ochorení na covid a s tým spojené dlhobehjšie i opakované chýbanie. Pomocou bola dobrovoľnícka práca pani Daniely Masnej, ktorá chodila na zástupy do klubov, tiež výpomoc Janky Baníkovej, ktorá zastupovala najmä v klube špeciálnej triedy a v klube 3.ročníka.

Od marca sme sa začali venovať individuálnym personálnym rozhovorom a tvorbe úväzkov pre budúci šk.rok, tiež aktívnemu hľadaniu nových kolegov. Najviac sme sa potrápili s hľadaním učiteľa nemčiny a matematiky. V posledných dňoch júna sme dostali informáciu o nutnosti ukončenia prac. pomeru s pg. pracovníkmi, ktorí dosiahli vek 65 rokov, u nás sa to týkalo kolegyne Sone Sládkovej. Museli sme začať okamžite hľadať triedneho učiteľa do špeciálnej triedy, čo sa nám v prvom júlovom týždni podarilo.

Náplňou práce PT boli aj hospitácie v triedach, ktoré sa nám však kvôli množstvu chorôb a zástupov podarili len v obmedzenom počte, pomoc kolegom v pedagogických situáciách, riešenie problematických situácií vo vnútri kolégia, zmeny na niektorých pozíciách počas školského roka, občasná účasť na zasadnutí Rady školy, riešili sme dovolenky, zmluvy, výpovede, mzdy, odmeny, financie na vzdelávanie, ... V priebehu júla a augusta sme s významnou pomocou Sone Hajtmanovej pracovali na rozvrhu.

Za personálny tím spísala Ivana Bartovičová

RADA ŠKOLY

Rada školy od školského roka 2021/2022 fungovala s novým vedením. Na čelo Rady školy bol po prvýkrát v histórii zvolený absolvent Súkromnej základnej školy waldorfskej Jakub Hrbáň.

Počas školského roka sa členovia Rady školy zaoberali otázkami vyplývajúcimi zo Štatútu Rady školy, ako aj otázkami súvisiacimi s aktuálnym dianím v škole. K významnej úlohe, ktorú zastrešovala Rada školy, tiež patrila organizácia riadneho výberového konania na funkciu riaditeľa školy. Rada školy aj naďalej dočasne posudzovala a schvaľovala žiadosti o príspevky z Fondu sociálneho štipendia Rubikon.

K hlavnej činnosti Rady školy súhrnne patrilo:

- prizvanie zástupcov Personálneho tímu na informovanie o aktuálnom stave personálneho zabezpečenia na aktuálny školský rok a školský rok 2022/2023 (2x počas školského roka),
- prizvanie zástupcov Finančnej platformy na informovanie o aktuálnom stave hospodárskej a finančnej oblasti (hospodárenie školy, finančný plán a rozpočet),
- organizácia výberového konania na funkciu riaditeľa školy,
- pripomienkovanie návrhu rozpočtu na školský rok 2022/2023,
- spravovanie Fondu sociálneho štipendia Rubikon,
- poskytovanie stanovísk kompetentným školským orgánom,
- diskusie k aktuálnym otázkam a problémom súvisiacimi so školou.

Všetky zasadnutia Rady školy boli otvorené pre verejnosť s možnosťou zúčastniť sa diskusie. Túto možnosť pravidelne využívali viacerí rodičia.

V mene Rady školy ďakujeme rodičom, učiteľom, ako aj zamestnancom školy za spoluprácu.

Ján Cipár

podpredseda Rady školy

VZŤAHY S VEREJNOSŤOU - PR

Proces PR pracoval od školského roka 2021/2022 v novom zložení, keď vedúcu procesu Xéniu Činčurovú nahradil Ján Cipár spoločne so Zuzanou Krivošovou, Veronikou Turčanovou a Janou Karasovou.

K hlavným prioritám, ktoré si nový PR tím stanovil, patrilo:

- Skvalitnenie komunikácie medzi školou a rodičmi.
- Podpora učiteľov pri komunikácii s rodičmi a odbremenenie učiteľov od komunikačných tém, ktoré sa netýkajú pedagogického procesu.
- Vytvorenie priestoru pre možnosť diskusie medzi rodičmi a orgánmi školy (Personálny tím, Strategická skupina, Finančná skupina a pod). na pôde Rady školy.
- Rozšírenie spolupráce medzi školou a akademickou obcou.

Činnosť procesu PR sa počas školského roka sústredila na zabezpečovanie komunikácie medzi školou a jej súčasťami - rodičmi, absolventmi, partnermi, ako aj s príslušnými orgánmi a inštitúciami. Témy, ktoré sa netýkali priamo pedagogického procesu, sa členovia skupiny PR snažili komunikovať v rámci tohto procesu, aby pomohli učiteľom venovať maximum času a úsilia svojim triedam a pedagogickým otázkam.

V spolupráci s vedením Rady školy bol vytvorený priestor na možnosť diskusie medzi rodičmi a orgánmi školy na zasadnutiach Rady školy. Rodičia tak mali možnosť stretnúť sa so zástupcami Personálneho tímu, Finančnej platformy či riaditeľkou školy.

Členovia PR tímu tiež vytvárali bližší kontakt medzi školou a akademickou obcou vo forme študentských praxí a prednášok. Do školy zavítalo viacero študentov pedagogických, ale aj iných odborov. Na základe nadviazanej spolupráce získala naša škola právo používať označenie „*Školiace pracovisko Filozofickej fakulty UK v Bratislave.*“

Medzi ďalšie činnosti PR v školskom roku 2021/2022 patrili:

- organizácia orientačného víkendu o waldorfskej pedagogike,
- organizácia spomienkového cyklu k 20. výročiu založenia školy,
- spravovanie webového sídla a facebooku,
- realizácia prednášok pre Univerzitu Komenského v Bratislave,
- publikácia originálnych článkov o waldorfskej pedagogike (Anthroposophic Perspectives in Inclusive Social Development; Pedagogické rozhlady),
- poskytovanie stanovísk pre mimoškolskú oblasť.

Členovia procesu PR aj naďalej citlivo vnímajú, že majú pred sebou ešte veľa práce v súvislosti so skvalitňovaním komunikácie medzi školou a rodičmi.

Ďakujeme za konštruktívnu a otvorenú spoluprácu našim rodičom a za ich cenné rady a pripomienky k fungovaniu procesu PR.

Záverom si tiež dovoľujeme srdečne poďakovať našej kolegyni Jane Karasovej, ktorá po mnohých rokoch práce v PR tento proces k 1.7.2022 opustila a rozhodla sa venovať všetku energiu pedagogickej oblasti. Ďakujeme za prínos pre proces PR a prajeme veľa ďalších úspechov v iných oblastiach našej školy.

Ján Cipár
za proces PR

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ ŠKOLY

1. Plán 2021/2022

Hospodárenie a spravovanie financií sa riadilo na základe schváleného finančného plánu pre rok 2021/2022, ktorého ciele boli:

- dodržať náklady na prevádzku a mzdy na úrovni naplánovaných hodnôt,
- zrealizovať investície do pedagogických pomôcok a do vylepšenia podmienok v škole,
- dosiahnuť pozitívny hospodársky výsledok, ktorý sa potom ďalej prerozdeľuje do triednych fondov, do fondu sociálneho štipendia Rubikon a pre rozvoj školy.

Chod školy bol financovaný z výnosov v podobe tržieb - príjmov od rodičov, dotácií MŠ SR, dotácie m.č. Nové Mesto, magistrátu hl. m. Bratislava a darov od rodičov a priateľov školy.

Finančný plán pre rok 2021/2022 bol plánovaný s hospodárskym ziskom 8.580 €.

Rozpočet na školský rok 2021/22	2021/2022	sep	oct	nov	dec	jan	feb	mar	apr	may	jun	jul	aug
mesačne	YTD	2021/2022	2021/2022	2021/2022	2021/2022	2021/2022	2021/2022	2021/2022	2021/2022	2021/2022	2021/2022	2021/2022	2021/2022
VÝNOSY	1 095 454	111 814	91 770	97 412	91 591	93 332	100 277	97 665	93 957	104 336	102 714	52 251	58 335
Tržby – príjmy od rodičov	411 343	40 143	39 542	39 562	39 703	40 051	40 278	40 315	40 125	40 125	51 049	450	0
Školné	288 158	28 923	28 494	28 502	28 615	28 929	28 756	29 107	28 917	28 917	28 998	0	0
Školský klub	38 249	3 887	3 795	3 795	3 795	3 795	3 795	3 841	3 841	3 841	3 864	0	0
Rozvoj školy	73 286	7 333	7 253	7 265	7 293	7 327	7 327	7 367	7 367	7 367	7 387	0	0
Zápisné	11 650	0	0	0	0	0	400	0	0	0	10 800	450	0
NÁKLADY	1 085 025	84 633	74 168	80 529	86 769	88 064	79 585	104 375	95 064	86 056	101 573	86 632	117 578
Zamestnanci – personálne výdavky	827 086	62 349	61 962	65 410	66 384	75 327	63 578	71 784	68 578	67 882	78 202	64 710	80 921
Mzdy – pracovné zmluvy	539 114	40 393	40 686	44 113	42 400	50 409	42 166	46 530	44 827	44 226	50 274	43 662	49 427
Mzdy - dohodári	9 823	735	913	713	714	653	760	809	880	1 318	1 689	320	320
Mzdy asistenti	39 665	3 828	3 007	2 455	3 067	3 763	2 964	3 374	3 319	3 319	3 836	3 363	3 368
Externá spolupráca - vyučujúci, stážisti	882	0	0	0	327	0	0	312	0	0	0	0	243
Stravné lístky / príspevok na stravu - zamest.	12 890	1 225	1 265	1 104	1 937	880	1 054	1 079	1 099	982	1 008	541	718
Stravné lístky / príspevok na stravu - asistenti	1 121	141	126	62	93	79	73	81	70	74	72	62	187
Spotreba energie BA	18 596	324	671	1 567	2 441	2 629	2 879	2 692	2 286	1 399	525	788	393
Vodné, stočné	1 502	0	106	169	203	145	0	273	183	0	0	323	100
Elektrická energia	4 474	247	402	420	416	330	383	390	450	418	429	384	206
Teplo	12 621	77	163	979	1 823	2 154	2 497	2 030	1 654	981	96	81	87
Dane a poplatky	1 479	0	0	14	5	0	863	14	490	10	0	18	65
Odvoz odpadu	1 343	0	0	0	0	0	863	0	480	0	0	0	0
Správne poplatky/osvedčenia	136	0	0	14	5	0	0	14	10	10	0	18	65
Poistenie	1 576	158	0	0	146	14	0	185	435	120	0	517	0
Odpisy dlhodobého majetku	7 204	160	160	160	160	160	160	160	160	5 695	77	77	77
Plánované investície	57 028	11 258	1 312	2 804	2 642	0	220	11 501	6 624	396	1 734	0	18 538

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ ŠKOLY

2. Hospodársky výsledok za šk. rok 2021/2022

Hospodársky výsledok školy dosiahol výšku 10.429 €, kde na strane výnosov bolo prijatých 1.095.454 € a na strane nákladov 1.085.025 €.

3. Dlhy na školnom

Dlhy na školnom za šk. rok 2021/2022 boli k 31.8.2022 evidované v systéme Edupage vo výške 16.452 €.

4. Dotácie - príjmy z verejných zdrojov

Celkové príjmy školy z dotácií (normatívne a nenormatívne) boli 644.431 €. Z toho normatívne, na činnosť školy tvorili 502.025 €.

5. Príjem 2% z dane zo zisku

Príjmy zo strany darcov 2% z dane zo zisku boli v pláne odhadované vo výške 8.000 €. V roku 2021 sme prijali na účet čiastku 7.765 € od rodičov a priateľov našej školy, za čo úprimne ďakujeme.

6. Príjmy z grantových projektov

Tento školský bol pokračovaním stále nových zmien, ktoré mali vplyv aj na počet grantov, o ktoré sme sa uchádzali. Personálne kapacity sme sústredili najmä na udržanie bežného chodu v súlade so stále sa meniacimi opatreniami.

I napriek tomu sme podali 3 žiadosti - všetky boli na už vyskúšané grantové programy. Sklamaním bol neúspech v environmentálnom projekte, ktorý sme mali naozaj dobre pripravený.

Do budúcnosti by sme uvítali väčšiu angažovanosť rodičov pri hľadaní grantových možností. Vďaka týmto príspevkom môžeme financovať aktivity, ktoré by sme inak v kolobehu roka nerealizovali.

Darca	Predmet žiadosti	Žiadaná suma	Uspel - získaná čiastka	Reálne príjmy v šk. roku 2021/22	Reálne výdaje v šk. roku 2021/22
		11 460 €	9 460 €	9 460 €	9 460 €
MŠ VVaŠ SR	"Spolu múdrejší" - poobedné doučovanie žiakov v skupinách	9 000 €	9 000 €	9 000 €	9 000 €
MŠ SR - Enviroprojekt	Vzdelávacie ekoaktivity v záhrade	2 000 €	0 €	- €	- €
Pontis	Dobrovoľníci - Naše mesto	460 €	460 €	460 €	460 €

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ ŠKOLY

7. Náklady

Celkové náklady školy predstavovali výšku 1.085.025 €.

8. Spotreba energie

Celkové energetické náklady na prevádzku školy predstavovali 18.596 € (voda a elektrina). Náklady oproti plánu boli nižšie o 46 €. V prípade elektrickej energie efektívne využívame chod vykurovania tepelným čerpadlom používaním počítačom riadeného časovania vykurovania.

9. Plánované investície

Investície boli plánované vo výške 68.279 € a vyčerpali sa do výšky 57.082 €. Z plánovaných investícií na rok 2021/2022 sa financovala najmä kompletná rekonštrukcia chlapčenských a dievčenských WC na prízemí školy.

V oboch priestoroch sme vymenili kompletnu sanitárnu techniku a chlapčenské WC sa dočkalo aj zmeny dispozície priestoru.

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ ŠKOLY

Kompletnou rekonštrukciou prešla aj ôsma trieda, (omietky, montáž dreveného stropu, nové elektroinštalácie, kryty radiátorov a drevené obloženie stropu). Trieda je vybavená nábytkom na mieru a priestor tematicky dopĺňa autorská mozaika.

Nakúpili sa aj rôzne pedagogické pomôcky, knihy a slovníky. Investíciu do rekonštrukcie horných dievčenských WC sa nám nepodarilo zrealizovať predovšetkým pro zvýšené ceny stavebných materiálov.

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ ŠKOLY

10. Záujmové vzdelávanie - krúžky

Krúžky sa realizovali prostredníctvom externých poskytovateľov (napr. výtvarný ateliér, živá hudobná, prípravy na talentové skúšky, teória a hra na klavír, včelársky krúžok a kung-fu pre deti).

Celkové náklady na záujmové vzdelávanie predstavovali 28.070 €. Dlhy na školnom boli k 31.8.2022 evidované v systéme Edupage vo výške 197 €.

11. Prerozdelenie hospodárskeho prebytku

Od roku 2017/2018 prerozdeľujeme hospodársky prebytok na tri časti a delíme ho medzi:

- príspevok školy do jednotlivých triednych fondov, kde takto škola spätne prispieva na rôzne akcie v triedach (napr. ŠVP, výlety a pod.),
- príspevok školy do fondu sociálneho štipendia Rubikon, z ktorého mohli a môžu rodiny, ktoré sa ocitli v nepriaznivej finančnej situácii alebo sú finančne menej stabilné, získať štipendium,
- zvyšná tretina zostáva škole ako príspevok na rozvoj školy a prípadnú budúcu investíciu do rozšírenia priestorov.

12. Fond sociálneho štipendia Rubikon

Od šk. roku 2017/2018 sa zaviedlo prerozdeľovanie hospodárskeho výsledku (memorandum o prerozdeľovaní hosp. výsledku), bol pripravený aj sociálny fond Rubikon na jeho spustenie (smernica, formulár žiadosti, inštrukcie).

Škola nechcela rozhodovať o pridelovaní sociálneho štipendia a navrhovala Radu rodičov alebo nimi poverenú skupinu, ktorí by mali posudzovať žiadosti rodičov o sociálne štipendium. Rada rodičov sa rozhodla neprevziať túto kompetenciu.

Rada školy (máj 2020), túto kompetenciu dočasne prevzala. Rada školy nominovala svojich zástupcov, ktorí prijímali žiadosti, posudzovali ich a rozhodovali o poskytnutí soc. štipendia.

Celkové saldo fondu k 31.08.2022 bolo 17.404 €.

NAŠA TRIEDA

Opäť sme o rok starší a skúsenejší.

Do piateho ročníka prišiel nový žiak Peťko. S radosťou a vrúcnosťou sme ho prijali medzi seba. Tešili sme sa navzájom na spoločné chvíle a na nové zážitky, ktorých bolo veľa. Prvým veľkým zážitkom a spoločným trávením chvíľ bola škola v prírode. Cestovali sme do Vysokých Tatier. Cestovali sme vlakom, čo bolo pre nás veľkou skúškou samostatnosti cestovať. Cestu sme zvládli. Spoločnosť nám robili dvaja ľudia, ktorí sa s nami so záujmom rozprávali a boli k nám zhovievaví. Krása hôr nás hneď očarila. Každodenné turistické vychádzky nám prinášali potešenie hoci boli dosť namáhavé. Spravidla sme boli v dvoch skupinách. Jedna skupina tých odvážnych a vytrvalých bola s pánom učiteľom Slavomírom, ktorý prišiel medzi nás z Košíc. Spolu s klubistkou Katkou pripravovali turistické chodníčky tak, aby sme ich zvládali i keď niekedy boli dosť náročné. Druhá skupina pomalším tempom pokračovala našimi chodníkmi, ale len do toho času pokiaľ ich nezmorili výstupy. Bolo nám veľmi dobre a boli sme smutní, keď sa nám pobyt v Tatrách skončil. Čas školského vyučovania pokračoval v škole.

Peťko navštevoval piatu triedu so svojimi rovesníkmi. Jakub sa zúčastňoval vyučovania v ôsmom ročníku. Pracovali sme síce bez stálej pomoci asistentky, ale dokázali sme sa naladiť na spoločnú vzájomnú svojpomoc pri vyučovaní a aj pri sebaobslužných prácach počas prestávok. Našu spoločnú prácu prerušila moja niekoľko mesačná choroba. Vo vyučovacom procese moje miesto prevzala klubistka, čo ovplyvnilo aj zadelenie detí do iných skupín v klube. V mesiaci marec som sa vrátila k deťom a pokračovali sme vo vzdelávaní. Zažili sme veľa úsmevných situácií, keď sme sa učili tvoriť projekty z vlastivedy, prvouky a biológie. Deti s veľkým nadšením tvorili, dokresľovali a dolepovali podľa toho ako to cítili. Opäť začal klub, ktorý navštevovali Kajka, Glorika a Peťko.

Krásne slnečné dni sme strávili aj v prírode, ktorá spájala vlastivedu so slovenským jazykom a matematikou. Na jazere Kuchajda sme so záujmom sledovali labute, divé kačice a ich život na vode. Boli to krásne pešie túry, ktoré nás obohacovali novými skúsenosťami pri sledovaní života vodných vtákov. Mali sme pekné zážitky aj z putovania po Trnávke, ktorá je v blízkosti našej školy. Objavili sme krásne zelené parky a ihriská, kde sme sa vyšantili na rôznych drevených preliezkach, ktoré boli dosť fyzicky náročné. Bola to pre nás výzva dokázať zložiť náročnejšie detské preliezky. Koniec školského roka zaklopal na naše dvere. Deti si prevzali vytúžené vysvedčenia a smutne sa rozlúčili nielen s vyučujúcimi, ale aj so školou, ktorá sa otvorí piateho septembra.

Soňa Sládková,
triedna učiteľka

NAŠA TRIEDA

1. ROČNÍK

Prváci svoj školský rok začali s veľkým očakávaním, čo všetko budú v triede vidieť a zažívať. Najradšej mali, keď sa mohli vybehať a vyhrať na školskom dvore. Stromy boli ich veľkí kamaráti.

Na vyučovaní sa zase najviac tešili, aké nové kresby objavia ráno na tabuli, aby si ich aj oni mohli kresliť a predstavovať aj podľa seba. Veľký úspech mala rozprávka s kresbou na tabuli: Snehulienka a sedem trpaslíkov.

Výuku pletenia s ovčou vlnou začíname návštevou farmy s ovečkami, ktorá zožala u detí veľký úspech. Deti zistili, ako sa ozajstná vlna od ovečiek spracúva na pradienku.

Tradičný karneval nemohol nechať našich najmenších chladnými a tak s horúcim zápalom sa premieňali na zvieratká z rozprávok, rytierov a princov z príbehov, princezné a víly.

V marci sme sa vybrali pomôcť odísť zime s pomocou vyrobenej Moreny, ktorá bola následne vhodaná do vody za búrlivého fandenia deťmi.

Na konci školského roka sme navštívili chatu na priehrade neďaleko Trnavy, aby sme si zažili spoločnú školu v prírode.

Dáša Czéreová,
triedna učiteľka

KLUB 1. ROČNÍK

Do klubu som v prvom ročníku zo zdravotných dôvodov nastúpila až v januári. Stretnutie s deťmi bolo pekné, prváci ma prijali so sympatiou a ja som sa už na nich tiež veľmi tešila. V januári sme si prešli fázou vzájomného spoznávania, zladovania. Snažila som sa vytvoriť si spojenie s každým dieťaťom. Začala som v prváckom klube budovať aj denný a týždenný rytmus, nastolili sme pravidlá spoločného fungovania v triede aj na prednom dvore. Približne začiatkom marca deti už na rytmus pekne nabehli, program v klube bol nastavený v rytme výdychových činností (oddych, voľná hra vnútri aj vonku) a nádychových (kruhové hry, sociálne hry, rytmizácia, dramatizácia - divadlo, denné čítanie a rozprávanie príbehov). Vďaka rytmu a pravidlám vznikol rámeč, v ktorom sa deti dobre cítili, boli otvorené a spontánne. V priebehu druhého polroka napredovali a prosperovali jednotlivci aj ako skupina.

Veľkú radosť nám spoločne prinášali divadielka, ktoré sme v rámci poobedného kruhu a olovrantu realizovali. Veľa z dievčat z prvého ročníka navštevovala krúžok šitia, kde ich šikovné rúčky dokázali vytvoriť krásnych škriatkov či víly. Postavy, ktoré deti vyrobili, som potom zakomponovala do divadla, takže každý hral so svojim vlastnoručne vyrobeným hercom. Takýmto štýlom sa nám podarilo odohrať 3 divadlá (O nezbednom snehuliačikovi, O semienku, O húsenici a motýľovi).

S veľkou pracovitosťou a zaniatenosťou sa prváci venovali aj záhradným prácam a zveľaďovaniu nášho územia na prednom dvore. Rozdelila som ich do skupín a každá skupina sa starala o svoj vytýčený kus zeme, kde si deti na jar zasadili aj kvietky a bylinky a potom sme sa spoločne o to starali.

V neposlednom rade sa prváci v klube veľa a radi hrali, ich obľúbenými hrami vnútri bolo stávanie si domčekov a bunkrov, stávanie z drevených kociek, vonku to boli hlavne naháňačky a schovávačky ako (plávala rybička po Dunaji, Mrázik, opac-opac, skákanie cez lano...)

Teším sa na druhý ročník s touto triedou.

Zuzana Jaska Fugger,
klubistka

2. ROČNÍK

Po veľkých prázdninách sa vrátili deti plné nadšenia, otázok, čo nového nás čaká v novom školskom roku. Opustili sme prvú triedu, oddelenú od ostatných tried, taký svet sám pre seba. Teraz sme sa ocitli na rušnom poschodí, medzi učiteľmi a deťmi školy. Ešte začiatkom septembra sme začínali pozvoľna a veľa času sme trávili na školskom dvore. Epochy nám postupne bohatli nielen matematikou a slovenským jazykom, ale aj stále pestrým obsahom básní, piesní, jazykolamov, hádaniek a hlavne príbehové časti, kde sme sa ocitli v ríši bájok medzi zvieratkami, ktoré spodobovali ľudské necnosti. Bájky sa prepletali legendami o ťažko skúšaných svätých, ich neobyčajných životoch odriekaní a sebaobetovaní.

V matematike sme si rozšírili numeráciu do 1000. Zopakovali sme sčítanie, odčítanie a porovnávanie, rozklad čísel, naučili naspamäť násobkové rady do 11 a začali sme sa venovať samotnej násobilke. Zoznámili sme sa aj s so slovnými úlohami, ktoré vychádzali z bezprostredného života detí, ich zápisom, výpočtom a odpoveďou. Samozrejme, že sme ku každému príkladu kreslili obrázky.

V slovenskom jazyku sme od začiatku posilňovali čítanie, písanie písmeniek. Venovali sme sa deleniu slov na hlásky a slabiky, hravým spôsobom sme sa pustili do opytovacích, oznamovacích a rozkazovacích viet. Prebrali sme mäkké a tvrdé spoluhlásky, dvojhlásky a pod. Dbali sme na čo najkrajšiu úpravu v zošitoch robením okrajov a často sme strany zdobili zdobnými linkami z formového kreslenia.

V anglickom a ruskom jazyku sme pokračovali v hrách, učením nových básní a piesní. Deti sa rady vnárali na formovom kreslení a výtvarnej výchove do spodobovaní tvarov a príbehov miešaním iba základných farieb. Formy sa na výkresoch vzájomne zrkadlili a vytvárali čarokrásne umelecké dielka. V ručných prácach sme si uplietli ovečku, utkali koberčeky a popritom mnohé iné výrobky. Pri nich nám neraz pomohli aj naši priatelia - siedmáci s pani učiteľkou Slávkou Šebovou.

Telocvik bol plný pohybu na školskom dvore: naháňačky, hra na vlka a ovečky, skákanie cez švihadlo, prechádzanie sleglajnu, zlepšovali telesnú zdatnosť druhákov. Kultiváciu pohybov zažívali na eurytmii. Pravdaže, najväčšej obľube sa tešila epocha prvouky. Počasie nám prialo a preto sme aj vyučovanie robili na dvore. Venovali sme sa deleniu času, priblížili sme si živly, pozorovali prírodu a vypestovali sme stromčeky pre našich odchádzajúcich deviatakov.

Renata Kubečková,
triedna učiteľka

2. ROČNÍK

KLUB 2. ROČNÍK

Čas, ktorý sme strávili spoločne v tomto školskom roku, bol veľmi pestrý a plný vzácných momentov a skúseností pre nás všetkých, pre deti a rovnako aj pre mňa.

Minulý rok bol adaptačný a tento rok bol charakteristický poznávaním hraníc seba a druhých vôkol. Deti liezli po vyznačených stromoch, ich bunker prechádzal pravidelnou mesačnou rekonštrukciou až metamorfozou, čo vyžadovalo nielen mnoho fyzických síl, no najmä bolo pre nich nevyhnutné, aby ak chceli ich drevený príbytok dostávať, museli si nájsť cestu ako sa dohodnúť a najmä si vytvoriť také pravidlá, aby nedochádzalo k častým konfliktom. Prírodzene dochádzalo aj k nezhodám, ktoré častokrát priniesli deťom priestor pre vnímanie hraníc druhého a poznanie tých vlastných. Na druháckom dvore sa nenachádza toľko herných prvkov ako na prváckom, čo deti spočiatku mrzelo, a ak bola možnosť, vracali sa do vežičiek, v ktorých sa hrávali celý predchádzajúci rok. Pred letnými prázdninami sa na prváckom dvore objavovali už minimálne, až na veľkú vežu, ktorá im poskytovala priestor pre rozhovory, ktoré túžili, aby ostali tajomstvom pred ušami dospelých.

Počasia nám málokedy bolo prekážkou pre trávenie času vonku. V rytme ročných období sme sa venovali starostlivosti o dvor. I keď sa deťom nie vždy chcelo, našli si spôsob ako si upratovanie spríjemniť či už huncútstvami, alebo častokrát sa ozýval smiech a niektorí sa dokázali do činnosti zahľbit' tak, že strávili tým väčšinu času na voľnú hru. Sprevádzali nás príbehy Ruda Morica (Z poľovníckej kapsy) a Astrid Lindgren (Deti z Bullerbynu) a čas od času sme si čítali i bájky. Počas dní, kedy sme ostávali v triede, sa stali kocky nedostatkovým tovarom. Ak by lavice boli o čosi vyššie, veže ktoré rástli v triede pod rukami detí, by sa dotýkali stropu miestnosti. I tento rok sme čosi málo tvorili s ohľadom na ročné obdobie alebo slávnosti. Výsledky nás vždy potešili a spríjemnili naše spoločné chvíle.

Dynamika vzťahov bola premenlivá a občas až ťažko postrehnuteľná, čo však patrí k tomuto veku detí. Snažila som sa aby priestor pre voľnú hru a čas strávený spoločnými a kruhovými hrami bol vyvážený.

Zameriavala som sa na vytvorenie bezpečného a podnetného priestoru pre vývin detí. Loď na druháckom dvore sa stala našim spoločným a bezpečným priestorom nielen ako symbol. Za dôležitý cieľ a dlhodobú úlohu každého pedagóga na ktorej som pracovala, bola podporovať v deťoch ich vnímavosť, toleranciu a ocenenie voči sebe a okoliu. Sú to zručnosti, na ktorých pracujeme i my dospelí a o to vzácnejším mi bolo, keď som mala možnosť zažiť ako vnímavé, láskavé a citlivé deti vedia byť v situáciách, v ktorých vieme napríklad i my dospelí pochybiť.

Verím, že ak sa deti raz ako dospievajúci obzrú späť na čas v klube, i napriek množstvu zážitkom a skúsenostiam s rôznym emočným nábojom, budú vystupovať do popredia práve tie príjemné, veselé a koniec koncov budú vnímať prežitý čas ako obohacujúci a vzácny. Pre mňa práca s Vašimi deťmi bola obrovským darom a ako som im častokrát vravievala, stali sa mojimi najlepšími a najmilovanejšími učiteľmi.

Veronika Turčanová,
klubistka

KLUB 2. ROČNÍK

3. ROČNÍK

Tretí ročník navštevovalo 21 detí - 12 dievčat a 9 chlapcov. V marci pribudol do kolektívu chlapec z Kyjevskej waldorfskej školy, ktorý sa veľmi rýchlo naučil po slovensky a do kolektívu sa plynule zaradil. Hneď na začiatku školského roka sme išli s tretiakmi (a druhákmi) prvýkrát do Školy v prírode na Planinku, deti veľmi dobre zvládli pobyt bez rodičov, hrali sme hry, chodili na výlety a vyskúšali si aj zber úrody zemiakov.

Tretí ročník je svojimi obsahmi najkrajším a najplnším rokom. Nie je ľahké stihnúť urobiť všetko, čo treba, veľmi sme sa ale snažili a rok bol veľmi rozmanitý. V októbri sme začali chodiť na políčko, ktoré sme merali, okopali, zorali aj pleli a nakoniec nasadili ozimnú pšenicu. V priebehu roka sme sa chodili pozerat' na to, ako nám obilie klíči a rastie a aj ako sa zo zelených klasov stávajú zlaté. Začiatkom júla sme mali žatvu, ktorá čaká na spracovanie v 4. ročníku, kedy z nej budeme piecť chlebík.

Celým rokom sa niesla nálada židovských piesní a tancov, deti tance veľmi bavili. Rovnako príbehová látka obsahovala židovské texty, hlavne príbehy zo Starého Zákona od stvorenia sveta po Mojžiša. Tradičné staré remeslá dnes už síce nie sú veľmi vídané, ale o to sú zaujímavejšie. Deti si tento rok mohli vyskúšať rôzne činnosti. Do školy nás prišli navštíviť hrnčiari, takže každý si vyskúšal vytočiť vlastný hrnček. Pod vedením kovotepca si deti urobili medenú misku a niektorí aj prstienok. Pomáhali sme včelárovi pri stáčaní medu. S priadkou sme si prešli spracovanie vlny pred pradením a videli, ako sa pradie. Podarilo sa nám ísť na celodenný výlet za kováčom, od ktorého sme si doniesli spoločne ukutú reťaz, kde každý pridal aspoň jedno ohnivko. Veľa ďalších remesiel sme si mali možnosť vyskúšať na konci mája v druhej Škole v prírode pri Zuberco, kde sme navštívili deň remesiel v Múzeu Oravskej dediny.

Háčkovanie bolo obsahom hodín pracovného vyučovania, deti háčkovali zimné čiapky, loptičky aj štvorčeky do spoločnej deky. Vo februári sme mali karneval, ktorého téma boli remeslá a biblické postavy. Krásne sme si vyzdobili triedu a tešili sa z nápaditých masiek. Na podporu čítania sme chodievali pravidelne do knižnice, kde sme si založili preukazy a pravidelne požičiavali knihy. Ako je našim zvykom, napriek celoročným opatreniam kvôli covidu, podarilo sa nám urobiť si výlet do Bibiany a prejsť sa trošku mestom.

Na jar sme vypevadili Morenu, zaspievali sme jej a rozlúčili sa tak s dlhou zimou. Na veľkonočnej besiedke sme vystupovali s anglickým divadielkom pred celou školou. Na pravidelných rodičovských stretnutiach sme rodičom predviedli, čo sme sa cez ostatný mesiac neučili - zvyčajne nejaký tanček alebo kánon spievaný, či hraný na flaute.

Očarujúca bola aj exkurzia v SĽUK-u, kde sme si mohli pozrieť nielen zákulisie, hudobné oddelenie, aj to, ako sa dnes piesne digitalizujú, ako sa fotia 3D kroje, ale sledovali sme aj nácvik tanečníkov na premiéru. Najviac sa nám páčilo v krojární - v archíve krojov.

V športovej oblasti sme si rozvíjali schopnosti na kurze korčuľovania a plávania a s pánom Hečkom sme si boli pozrieť aj ostrov Kopáč, kde sme si mohli skúsiť vozenie na kajaku, aj stavanie stanu na čas.

Niektoré deti si mohli na jarnej brigáde vyskúšať murovanie z tehál ako prípravu na stavanie domčekov. V ostatnom školskom týždni si všetky deti priniesli do školy svoj postavený domček z prírodných materiálov.

Predposledný školský deň sme mali aj workshop so skupinou O Gadžo bašaven, ktorá učí deti o rómskych zvykoch a tradíciách. Tento krásny rok sme 8.7. ukončili žatvou.

3. ROČNÍK

KLUB 3. ROČNÍK

Začiatok školského roka bol zároveň aj náš spoločný začiatok s tretiakmi - stala som sa ich novou klubistkou. Hneď v prvých dňoch nás čakala škola v prírode - pre mnohé deti to bolo úplne prvé dlhšie odlúčenie od rodičov a teda aj veľká výzva, s ktorou sa popasovali veľmi hrdinsky. Deti si v rámci pobytu na Planinke vyskúšali stavanie domčekov pre škriatkov, užili si niekoľko výletov a venovali sa hrám na utuženie kolektívu v triede.

Prvé jesenné týždne v klube sme trávili vzájomným spoznávaním sa, zavádzaním nových pravidiel a opakovaním tých starých. Veľa času sme trávili vonku a keď sme boli vo vnútri, venovali sme sa čítaniu knižiek a sociálnym hrám. Tretiaci taktiež začali svoju celoročnú prácu na políčku a vyskúšali si, aké je spoločnými silami ťahať pluh. (obr. 1, obr. 2) Na nejaký čas nami otriasla nepriaznivá pandemická situácia a nebolo ľahké sa potom vrátiť do zavedených koľají.

Deti si v novembri vyrobili lampášiky a spoločne sme si, i keď oneskorene, urobili martinský sprievod okolo školy.

Potom sme sa už pomaly začali pripravovať na vianočný bazár, ktorý tento rok prebehol vonku na zadnom dvore. Vyrábali sme sviečky z včelieho vosku, vianočné pohľadnice a piekli linecké. Popri predávaní výrobkov deti stihli aj spievať a hrať na flautičkách. Štvrtáci sa postarali o vynikajúce občerstvenie v altánku.

Po vianočných prázdninách sa tretiaci vrátili do školy oveľa vyšší a zrelší. Zasnežené zimné dni sme trávili guľovačkami a stavbou iglu - keďže celý tretí ročník sa nesie v znamení stavania rôznych príbytkov. Celí premrznutí a občas aj mokří sme sa vracali do tepla triedy, aby sme sa zahriali a zahráli.

Vo februári sme sa s deťmi pripravovali na karneval s tematikou Noemovej archy. (obr. 3, obr. 4)

Prvé jarné dni deti privítali prácou na svojich bunkroch - čo zahŕňalo aj upratovanie dosiek a palíc, do ktorého sa im nie vždy chcelo. Dievčatá ocenili aj možnosť "mravčej" práce so zažehlovacími korálikmi.

Keď sa oteplilo ešte viac a na školský dvor sa pomaly zakrádalo leto, sedávali sme spolu v tieni pod stromami na dekách a hrali spoločenské hry, alebo sme oberali sladké plody čerešní.

Martina Abrhanová,
klubistka

KLUB 3. ROČNÍK

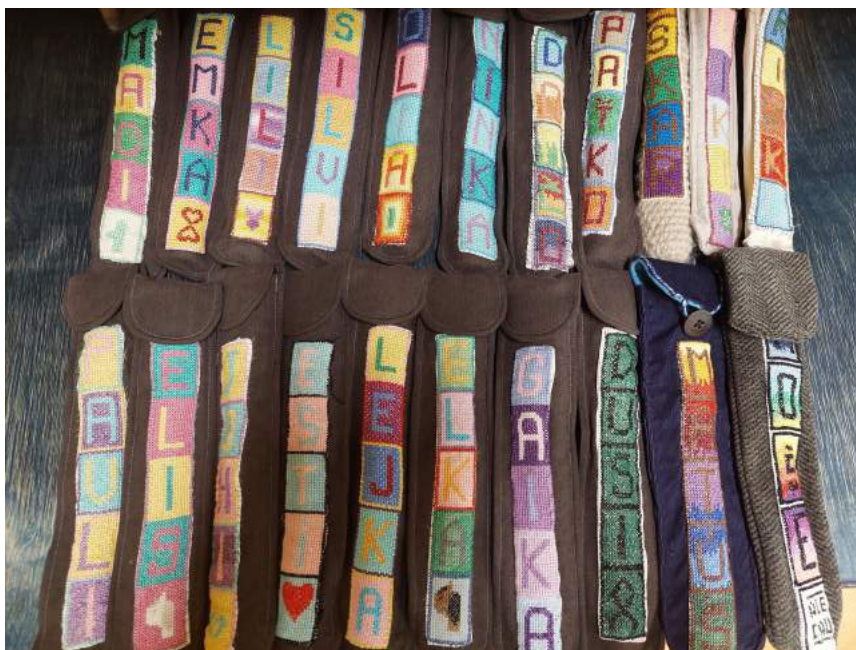
4. ROČNÍK

Po prázdninovej žatve mali štvrtáci plné ruky práce. Bohatú úrodu pšenice sme mlátili, triedili a previevali celú jeseň. Chlebík sme piekli ako odmenu až na konci školského roka. Každú chvíľu sme delili na zlomky všetko čo nám prišlo pod ruky. Do apríla náš triedny celok tvorilo dvadsaťštyri dvadsaťštvrtín. Po príchode dvoch ukrajinských detí sme všetko delili na rovných 26 dielikov. Pre 14 dievčat a 12 chlapcov.

Okrem krásnych a dôležitých tém vo vyučovaní, štvrtákov formovalo aj množstvo ďalších skúseností. Na školskom dvore bude iste dlho slúžiť tehlový múrik. Túto stavbu na uskladnenie sypkého materiálu postavili deti s rodičmi na jesennej brigáde. V rámci telesnej výchovy úspešne absolvovali plavecký kurz. V triede zas prevzali zodpovednosť za starostlivosť o morské akvárium. Zo zisku z úžasných klubových čajovní sme prikúpili nové rybičky a naplno prežívali všetky udalosti tohto spoločenstva. Počas epochy prírodovedy boli našimi hosťami zvieratká takmer z každej rodiny. Psy, mačky, škrečky, morčatá, andulky aj slimáky si prišli vypočuť a podporiť prezentácie krásnych referátov. Túto epochu zvierat sme zavŕšili vydareným výletom do Tropikária v Budapešti. Tento rok sa už takmer všetky deti krásne rozčítali. Niekoľkokrát sme navštívili knižnicu v Trnávke, ale výborne nám fungovalo aj požičavanie z triednej zbierky kníh. Deti sa opäť zapojili do charitatívnej zbierky kreatívnych pomôcok pre komunitné centrá. Na ručných prácach si trpezlivo vyzdobili krížikovou výšivkou obal na flautu.

Deň detí sme oslávili vo vydarenej ŠVP na Planinke pri Dehticiach. Boli to skutočne intenzívne dni nabité novými zážitkami. Koniec roka tradične patril vlastivede a poznávaniu Bratislavy. Takto sme spoznali nielen okolie školy, centrum mesta, ale dostali sme sa aj do iných mestských častí, dokonca až do viníc Svätého Jura. Deti sa tento rok stali naozaj samostatnejšie a zodpovednejšie. A hoci neradi, po štyroch rokoch sme sa rozlúčili už aj s klubom a našou skvelou Jankou.

Zuzana Bugárová,
triedna učiteľka

4. ROČNÍK

KLUB 4. ROČNÍK

Čo dokážu naši štvrtáci?

Štvrtý ročník je posledným rokom s popoludňajším klubom. Cieľom školského klubu je vytvoriť zmysluplné rodinné prostredie s domácimi činnosťami aby klub nebol pokračovaním vyučovania ale ani nie priestorom, kde by deti vyšli úplne zo seba. V našej peknej akváriovej triede sme mali k dispozícii kuchynku a veru sme sa aj hneď pustili do plánovania veľkého klubového projektu - čajovne. Ako sa bude volať? Čo bude v menu? Ako si budeme deliť úlohy? Na všetky otázky sme postupne našli odpovede a prvú čajovňu sme sa rozhodli pripraviť pre rodičov. To sme ešte netušili, že to bude jediná čajovňa v triede. Deti napiekli, pripravili ovocné špízy i nápoje a s láskou obslúžili svojich rodičov. Odmenou im bol príjemný pocit z dobre odvedenej práce a chuť pustiť sa do plánovania ďalších Čajovní u Vodníka. Názov čajovne nakoniec aj určil kde sa budú odohrávať ďalšie - v altánku pri jazierku na zadnom dvore (videli ste tam už vodníka? :-)) V triede sme piekli koláče (slané i sladké) na predaj, prekvapivo sa radi do týchto činností zapájali aj chlapci. Najpopulárnejšie boli pizzové slimáky na ktoré si aj zapísali recept.

Štvrtáci zvládli aj ťažšie podmienky ako chlad, prenášanie vybavenia z budovy von a po skončení čajovne opäť dnu, najteplejšie bolo asi umývačom riadu, ktorý boli v školskej kuchynke, každý mal však možnosť vyskúšať si každú z rolí (časnici, obsluha, pokladníci, umývači riadov, kuchári, čajovní a limonádoví barmani, zabávači/informátori).

Po veľkonočných sviatkoch už väčšina detí trénovala samostatné odchody zo školy, čím sa pripravovali na rozlúčku s klubom.

Okrem hlavného projektu ročníka sme prežili harmonické klubové časy v príjemnej sociálnej atmosfére už vybudovaného kolektívu a napriek mojej dlhej absencii, deti vďaka svojej samostatnosti, preklenuli aj toto obdobie.

Milí štvrtáci, som vďačná za naše stretnutie a pekné zážitky, želám Vám veľa slniečka do srdiečka!

Zo srdca,
Jana Karasová,
klubistka

KLUB 4. ROČNÍK

5. ROČNÍK

Piatakov čakala od septembra veľká zmena, ich Dáška sa stala triednou učiteľkou malých prvákov a piataci dostali novú triednu učiteľku Soňu.

S deťmi sme sa už poznali trochu z predchádzajúcich rokov, keďže sme sa stretávali na hodinách ručných prác, ale nová situácia bola nová pre každého. Aby sme pomohli vzájomnému oťukávaniu sa, odišli sme hneď na začiatku na 4-dňový výlet do Vysokých Tatier. Počasie, atmosféra a výlety sa podarili a vzťah sa začal vytvárať.

Počas roka sme vďaka dejepisným témam spoznali prastaré kultúry v Indii, Perzii, Mezopotámii a Egypte. Grécka mytológia, pôvodné olympijské hry, súperenie mestských štátov, filozofi a potom Alexander Veľký by nás vedeli zaujať aj na pol roka, ale bolo treba sa venovať aj zlomeným číslam v matematike, určovaniu vzorov a kategórií v rodnom jazyku, zlepšovaniu pravopisu a písaniu malých umeleckých textov.

Cestovali sme prstom po mape, aby sme spoznali našu krajinu, jej rieky, pohoria, dôležité a zaujímavé miesta i mestá a potom sme navštívili aj krajiny okolo nás. Zoznámili sme sa s niektorými druhmi zvierat, kde boli hlavnými predstaviteľmi orol, lev a krava. A v botanike sme objavili krásnu dokonalosť kvetu a zistili sme, že niektoré rastliny sa ešte nenaučili robiť kvety, hoci by veľmi chceli.

Počas roka sme zažili našťastie len krátke obdobie proticovidových opatrení, kedy som pochopila na vlastnej koži, aké je to ťažké udržiavať učenie a vzťah s deťmi cez obrazovku.

Vo februári prišla ďalšia udalosť, kedy k nám začali prichádzať vojnoví utečenci. Do triedy k nám nepribudlo žiadne dieťa, ale waldorfská učiteľka Polina z Ukrajiny sa u nás osvedčila a rýchlo si vytvorila vzťah s deťmi. Naučila nás na flaute hrať a spievať pieseň v ukrajinskom, poľskom a slovenskom jazyku a s touto piesňou sme nakoniec aj vystúpili v Schoenau, kde sme sa koncom mája zúčastnili na olympiáde. Spoločný čas na olympiáde nám ukázal, čo všetko vieme a aké výkony sme schopní podávať.

Na konci roka sme navštívili ešte botanickú záhradu a na bratislavskom hrade sme si pozreli výstavu, ktorá nás pripravila na tému šiesteho ročníka, Rimanov.

Soňa Hajtmanová,
triedna učiteľka

5. ROČNÍK

6. ROČNÍK

Šiesty ročník nám ubehol opäť rýchlo. Od začiatku roka sme stáli pred veľkou výzvou a tou bol cirkus - náš spoločný projekt, do ktorého sme sa mali zapojiť všetci - čo znamenalo pre každého šiestaka cvičiť si rôzne cirkusové či športové techniky, nájsť pre seba tie pravé a v nich sa zdokonaľovať. Nebolo to vôbec jednoduché, ale na druhej strane sme si pri tom užili aj kopec zábavy. Zostavili sme veľa čísel, väčšinou skupinových, ale aj individuálnych, či takých, do ktorých sme sa zapojili všetci. Ľuďom sa veľmi páčilo vystúpenie s dáždňikmi, pojky, jednokolky, diabolá, saltá, pyramídy, piráti z Karibiku, klauni, tance a ďalšie. Naše dve vystúpenia Cirkus Legendus, ktoré sme mali v máji (prvé pre žiakov a učiteľov školy a druhé pre rodičov) dopadli výborne, z čoho sme mali veľkú radosť. Veríme, že niektoré čísla, napr. s dáždňikmi, sa stali naozaj legendárnymi 😊.

Počas roka sme sa samozrejme aj učili a oboznamovali sme sa so životom v starom Ríme a aj neskôr v stredoveku, či so Samovou ríšou a pobytom Cyrila a Metoda na našom území. Úplne nová bola pre nás ekonomická matematika, počítanie pomerov a percent či geometria kruhu, štvorcov a trojuholníkov. Na slovenčine sme okrem učiva z gramatiky recitovali balady, písali slohy či sa venovali listovej a inej komunikácii. V rámci prírodopisu sme sa pozreli až do hlbín Zeme, na rôznorodosť života v jednotlivých podnebných pásmach, minerály aj kvitnúce rastliny. Na zemepise sme spoznávali všetky štáty Európy, ich hlavné mestá aj to, aký je rozdiel medzi severnou a južnou Európou. Úplne novým predmetom bola pre nás fyzika, kde sme sa pri množstve pokusov učili nielen správne pozorovať, ale aj popisovať videné javy. Optika, akustika, termika, magnetizmus a elektrina boli pre nás veľmi zaujímavé.

Na jar k nám do triedy pribudli 3 noví spolužiaci z Ukrajiny. V apríli sme si splnili dávnejší sen a boli sme vo Viedni v Haus des Meeres, kde sme obdivovali žraloky, raje, obrovské vodné korytnačky, plávajúce medúzy či skákajúce milé opice. V júni sme absolvovali školu v prírode vo Vysokých Tatrách, kde sme spolu robili náročnejšie túry, navštívili sme Belianskú jaskyňu a obdivovali jej krasovú výzdobu, videli sme krásne vodopády. Boli sme sa pozrieť aj na Pieninách, navštívili sme Červený Kláštor a splavovali sme Dunajec na pltiach, čo bol pre nás veľký a veselý zážitok. Šiesty ročník sme úspešne ukončili a tešili sme sa na zážitky a dobrodružstvá letných prázdnin, ktoré boli ešte len pred nami.

Zuzana Bajusová,
triedna učiteľka

6. ROČNÍK

7. ROČNÍK

Siedmáci mali pestrý a zaujímavý rok. Do neznámych krajín sme cestovali s Marcom Polom, po šírých vodách sa plavili s Krištofom Kolumbom, Amerigom Vespuccim i Fernandom Magellanom. Fascinovali nás objavy a vynálezy. Spoznali sme významné osobnosti humanizmu a renesancie, o ktorých žiaci následne spracovali a odprezentovali projekty. Už vieme, prečo sa báli ľudia v minulosti preplávať neznáme vody, prečo stál Galilei pred inkvizítnym súdom, aké tézy pripieval Martin Luther na dvere chrámu v Nemecku, či aké boli dôsledky zámorských objavov. Na geografii sme po všetkých stránkach „objavovali“ Ameriku, Afriku aj Svetový oceán. Vďaka projektom sme sa dozvedeli veľa zaujímavostí z rôznych kútov sveta. Tieto projekty sme si vychutnali, a to doslovne. Lievance s javorovým sirupom z Kanady, mexické quacamole, malva puding z Juhoafrickej republiky, uruguajský čaj, torta v tvare sopky z Havajských ostrovov... Kreatívna časť nemala obmedzenia 😊.

Pozorovali sme oheň ako fenomén, horenie látok, premenu vápenca na vápno i produkty horenia, miešali sme kyseliny a zásady. Pridávaním rôznych látok do výluhu z červenej kapusty sme získavali kyslé i zásadité roztoky. Začali sme chémiu vidieť všade okolo nás. Bavili nás najmä žiacke pokusy.

Objavovali sme tajomstvá zrkadiel, ako ladička rozozvučí tichý materiál, izolovali sme teplo, zahrievali rôzne kovy, dozvedeli sa o anomálii vody, vytvárali jednoduchú batériu, či vyťahovali sa kladkostrojom. V rámci mechaniky sme zvládli aj preteky v jazde s fúrikom, resp. niektorí vo fúriku.

Biológia nám priniesla rozhovory o potrave, zdravej výžive, študovali sme etikety rôznych potravín, pozorovali sme vlastné dýchanie, trávenie, krvný tlak, vylučovanie. Venovali sme sa v diskusiách vzťahovej výchovy.

Do ŠVP sme vycestovali k jazeru Počúvadlo v Banskej Štiavnici. Strávili sme tam niekoľko slnečných dní. Vyšli sme na Sitno, zdolali Kalváriu, prešli krásami mesta, navštívili Mineralogické múzeum, sfárali do banskej štôlne, kde sme videli banícky mesiac. Našťastie iba na obrázku 😊. Bližšie info získate u siedmakov. Kúpali sme sa, hrali, prechádzali. Miestami sme mysleli, že prebudíme aj sitnianskych rytierov. Nepodarilo sa. „Banská Štiavnica je pekná, ale tu sa človek nachodí, stále buď z kopca, alebo do kopca. Bratislava je takmer plochá, to mám rád.“ V zmysle tohto výroku jedného siedmaka sme sa teda do tej našej takmer plochej Bratislavy vrátili. 😊

V rámci ekoaktivít sme sa zapojili do čistenia turistického chodníka v Čunove. Niekoľko aktivít sme mali s našimi druhákmi, kde sme napr. spolu šili pomôcky na utieranie atramentového pera a iné. Venovali sme sa kaligrafii i perspektíve. Radi sme pracovali na pozemku, hlavne pri komposte, vyrábali sme mechanické hračky a váhy pre budúcich tretiakov, spriadali sme nitky a tkali. Venovali sme sa jazyku ako takému, jeho častiam, pracovali s opisom osoby, statickým i dynamickým opisom. Rozvíjali cudzie jazyky. Riešili sme rovnice i sústavy rovníc. Do svojich výkonov sme vkladali maximum.

Veľká vďaka za prácu patrí siedmakom i všetkým našim učiteľom. Bolo nám počas roka spolu dobre, tešíme sa na ten ďalší.

Slávka Šebová,
triedna učiteľka

7. ROČNÍK

8. ROČNÍK

2.septembra nastúpilo do školy 25 žiakov - 13 dievčat a 12 chlapcov. 5.septembra sme mali odchádzať na divadelné sústredenie do Vyhní, no covidové opatrenia nás poslali rovno do karantény. Pustili sme sa do práce na temperamentoch v rámci učiva slovenčiny online. Oveľa zábavnejšie to však bolo naživo. Prebrali sme aj jazykové štýly a slohové postupy. V októbri sa žiaci spolu s pani učiteľkou Deniskou Mátrayovou venovali matematike a posledný októbrový týždeň sme strávili v Švp v poľských Bieszczadoch, kde sme sa venovali pozorovaniu hviezdnej oblohy - videli sme „zblízka“ i Jupiter a Saturn, tiež Mesiac sa nám ukázal v plnej kráse -, turistike - okrem menších túr sme vyšli aj na Kremenec, obdivovali sme časť Slovenska i Ukrajiny z poľskej strany - i práci s divadelným scenárom. Viezli sme sa na drezinách a po tom krásnom, no únavnom, výlete sme mali prvý prípad covidu. Postupne sa začal znižovať počet zdravých žiakov a niektorí rodičia nedobrovoľne merali tú dlhokámsku cestu na otočku. Po návrate zostalo iba pár žiakov s negatívnym testom, ostatní sme zaľahli.

Epocha chémie teda začínala s novou pani učiteľkou Radkou Kalčíkovou v triede s 5 žiakmi, postupne sa pridávali ďalší cez zoom. Začalo aj obdobie práce na biografických projektoch. V decembri bola epocha matematiky, prebiehala dištančne kvôli covidovým opatreniam. Stihli sme pár zdravotných výletov v prírode, ktoré prispeli najmä k lepšiemu duševnému zdraviu nás všetkých. V januári sme netrpezlivo čakali na rozhodnutia RÚVZ týkajúce sa hromadných podujatí, mali sme vybavený lyžiarsky výcvik. Dočkali sme sa. Týždeň v druhej polovici januára sme strávili na Martinských holiach v takmer absolútnom nečase, ale po mesiacoch v izolácii sa nám aj to zdalo úžasné. Lyžovať sa naučili aj úplní začiatčníci, partia snowboardistov bola neúnavná, využili každú jednu príležitosť sa niečo nové naučiť, všetci lyžiari sa zdokonalili a ešte večer sme mali sily na prípravu na divadlo a v posledný večer aj na diskotéku. Videli sme aj nádherný východ Slnka spoza Veľkej Fatry, to bol jediný deň pekného počasia. Za úspešný priebeh lyžiarskeho patrí veľká vďaka i rodičom, ktorí robili inštruktorov a neopúšťala ich dobrá nálada. Zvyšok mesiaca sa žiaci na epochách venovali geometrii, vo februári geografii a finišovali s biografickými projektami.

Koncom marca sme niekoľko vyučovacích hodín venovali prezentáciám projektov, privítali sme hostí z radov rodičov, učiteľov, pravidelnými hosťami boli žiaci 7. a 9.ročníka. Veľa sme sa dozvedeli o mnohých umelcoch - napr. J. Lenonovi, K. Jarunkovej, štátnikoch - N. Mandelovi, M. R. Štefánikovi, či vedcoch - A. Stodolovi, J. Murgašovi a iných výnimočných osobnostiach, ako sú napr. aj samotní prezentujúci, bola to ich prvá individuálna rola pred takým veľkým publikom. Pustili sme sa aj do enviroprojektu o Dunajských lužných lesoch, čistili sme pasienky od náletových drevín, spracovali sme prezentáciu o tomto počine a získali sme 2.miesto pri účasti 18 škôl, odmenou bol splav Mošonských ramien Dunaja. Na samotný splav, rozprávanie o kormoránoch a mikrobiologický rozbor vody s popisom života vodných živočíchov len tak ľahko nikto z nás nezabudne. A zároveň sme už boli v plnom nasadení v práci na divadelnom predstavení. Vďaka asistentke Zuzke Hraškovej, režisérovi Milanovi Spodniakovi, mamine Kristínke Dubajovej, ktorá si vzala pod drobnohľad pohyb a vystupovanie, a veľkej pomoci Denisky Mátrayovej sme sa 24.júna predstavili na doskách Malej scény s dielom W. Shakespeara Márna lásky snaha. Už pred večerným predstavením nám bolo ľúto, že bude posledné. Dôstojne sme to večer oslávili, nechýbala ani torta a už zostalo len pár spoločných chvíľ do konca školského roka.

Tešíme sa na ten ďalší. Dovtedy naberme silu a nové inšpirácie.

Ivana Bartovičová,
triedna učiteľka

8. ROČNÍK

8. ROČNÍK

9. ROČNÍK

Do deviateho ročníka nás nastúpilo 17 krásnych mládežníkov z pôvodných 25. Osem išlo skúsiť šťastie na iné školy, piati z nich boli prijatí na stredné bilingválne gymnáziá, jedna na školu Dizajnu vo Viedni a dve dievčence odišli na individuálne vzdelávanie. V októbri sa k nám jedna spolužiačka vrátila, bola to obojstranná radosť. Počas roka aj tento rok pri nás stála naša pani učiteľka Zuzka Krivošová.

Posledný rok na škole bol pre deviatakov aj pre mňa, ako aj všetkých pred nimi, veľmi náročný. Tušili veľké zmeny, z ktorých sme mali obavy: monitor, výber školy, prijímacie pohovory, rozlúčka...

Napriek náročnosti učiva deviateho ročníka sme hneď od septembra začali v spolupráci s pani učiteľkou Tatiankou Maťovou pracovať na individuálnych projektoch. Najnáročnejšia a prvá časť tohto projektu bol výber témy, pre niekoho od prvej chvíle jasný, pre niekoho dlhodobejšia a náročná práca. Súčasťou projektu bola knižná podoba, žiaci sa na ručných prácach učili kníhviazačstvu, svoju tému teda spracovali aj v knižnej podobe. Plánovaný februárový termín prezentácii nám narušila tento rok karanténa, našťastie len na krátky čas, termín sme posunuli po prijímacích pohovoroch.

Počas roka sme nepracovali len hlavou, stihli sme sa aj trošku odviazať. Ešte v septembri sme mali možnosť pripraviť nižším ročníkom Michaelskú hru plnú prekážok, hádaniek a zábavy a zúčastnili sme sa aj školského karnevalu.

V apríli sme zasadli do lavíc s monitorovými otázkami, po prvotnom strese to išlo veľmi dobre, výsledky boli úspešné, skončili sme nad celoslovenským priemerom.

V prvých dvoch májových týždňoch prebiehali talentové skúšky na umelecké školy a súčasne aj prijímačky na ostatné SŠ. Všetci žiaci sa na školy dostali, či už umelecké, gymnáziá, aj odborné školy.

Počas roka učili deviatakov aj dvaja učitelia z českých waldorfských škôl. Na chémii a fyzike to bola pani učiteľka Radka Kalčíková z Českých Budejovic a mediálnu výchovu pán učiteľ zo Semíl Mojmir Dlabola. Obaja mali medzi deviatakmi veľké sympatie, pekná spolupráca sa odrazila aj na spoločných projektoch z fyziky a chémie. Výstupom mediálnej výchovy bol napríklad aj vtipný dokument o záhadách waldorfskej školy, či téma „Čo máš na sebe, Waldorfák?“

Po prijímačkách sme sa naplno pustili do práce na individuálnych projektoch. Samozrejme, chcelo to veľkú dávku zaprenia, keďže už bolo aj po monitore a prijímačkách. Nakoniec sme to úspešne zvládli za veľkej podpory a úsilia p.uč. Tatianky a zozbieraných síl deviatakov. Témy boli krásne a niektoré aj veľmi náročné na spracovanie, hlavne s psychologickou tematikou: Klamstvo, Závist', Zmysel života, Strach či Sebaláska, z praktických tém napríklad Lukostrelba, Šerm, Eskimácky obrat... Témy žiaci výborne spracovali, často sa museli popasovať aj s otázkami obecnstva, niekedy až osobnými a odhaliť kúsok seba. Prezentácie napriek stresu, strachu a obavám mali veľký úspech, boli plné zaujímavých otázok a odpovedí, zábavy a pri tom všetkom aj plné emócií. Ako triedna učiteľka som na nich bola veľmi hrdá a pyšná.

Záver roka sme s pani učiteľkami Tatiankou Maťovou, Zuzkou Krivošovou a s vyučanými hlavami deviatakov strávili na biodynamickej farme v dedinke Legénd v Maďarsku, kde sme okrem fyzickej práce získali nové informácie o tomto spôsobe hospodárenia. Po prvotnom frflaní z bojových podmienok ubytovania, nekonečnej ceste vlakom a autobusom a bláznivej predstave, kde to vlastne sme, vytiahnutí z domáceho komfortu, si nakoniec deviataci na chvíľu našli záľubenie aj v takej práci ako starostlivosť o hospodárske zvieratá, ranné vyháňanie ovečiek a somárikov na pašu, práca na poli v slnečných horúčavách, plenie, okopávanie, sadenie, zbieranie mandeliniiek, oberanie čerešní, strihanie kríkov v lesných cestičkách, popritom práca v kuchyni a na statku: varenie, umývanie riadu, zametanie, chystanie jedálne, umývanie podlahy, ale aj vyháňanie pavúkov či kydanie hnoja 😊. Počas piatich fyzicky náročných dní nás sprevádzala aj bez mobilov dobrá nálada, príjemná únava, radosť z práce a spolupráce so skvelými ľuďmi Monikou, Anikó a Čabom, večerné duchaplné rozhovory, stolové hry a kartové hry, pozorovanie hviezd na kopci po nociach...

Koncoročná rozlúčka opäť prebehla u našich Ryvolovcov v Perneku, ich veľká otvorená a úprimná náruč nemá hraníc, bolo ako vždy veselo, rozdali sme si darčeky, najedli, vyrozprávali, okúpali, prespali, upratali a ...koniec?

Po deviatich rokoch som moje lastovičky vypustila z hniezda, naučili sa výborne lietať, verím, že poletia tým správnym smerom! Držím palce, nech ste v živote šťastní!

9. ROČNÍK

9. ROČNÍK

